

นิทานร้อยบรรทัด เล่ม ๕ เรื่อง ตระกูลไทยที่คงไทย

ตัวอักษรแบบเรียน
ศูนย์พัฒนาหนังสือ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ของ กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ
นิตานร้อยบรรทัด เล่ม ๕
เรื่อง

ตระกูลไทยที่คงไทย
ชั้นประถมปีที่ ๖

ของ
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์ครั้งที่สิบเจ็ด ๓๕๐,๐๐๐ เล่ม

พ.ศ. ๒๕๒๒

ปกกระดาษราคาเล่มละ ๒.๕๐ บาท

(ห้ามขายเกินกว่าราคาที่กำหนดไว้)

จัดพิมพ์โดยองค์การค้ำของคุรุสภา

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

๕๒ ถนนลาดพร้าว บางกะปิ กรุงเทพมหานคร

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

00852

สารบาญ

	หน้า
นิทานที่ ๑ บวชเรียนเมื่อถึงวัย	๑
นิทานที่ ๒ รักษาไว้ซึ่งชื่อเสียง	๗
นิทานที่ ๓ เลี่ยงบาปด้วยการบุญ	๑๕
นิทานที่ ๔ ห่วงสกุลเกรงจะกลาย	๒๑
นิทานที่ ๕ เพาะเชื้อสายไว้ให้ชาติ	๒๗

นิทานที่ ๑ - บวชเรียนเมื่อถึงวัย

เทศกาล	เข้าพรรษา	จะมาถึง
มารดาอ้อย	ครุ่นคำนึง	เรื่องที่หวัง
จะบวชลูก	ลงอ่วม	ร่วมกำลัง
สมที่ตั้ง	ใจแต่เดิม	เริ่มเข้าวัย
“เฮอ! แม่ใหญ่	นัดพ่ออ่วม	แม่พ่วมมา
ร่วมปรึกษา	พร้อมพร้อมกัน	นั้นเมื่อไหร่
ได้เตรียมการ	เสียเนิ่นเนิ่น	ช้าเกินไป
จะชลูกชลัก	นึกอะไร	ไม่ค่อยทัน
แว่วแว่วว่า	พระครูปลัด	วัดนานอก
อ้างว่าท่าน	เคยบอก	ไว้เหมาะมัน
ว่าบวชเรียน	ขอให้จัด	ที่วัดนั้น
ตามรอยบรรพ	บุรุษเขา	ก่อนเก่ามา
บวชปู่ พ่อ	แล้วขออวด	บวชถึงหลาน
ดูก็น่า	ถวายเป็น	ตั้งปรารภ
ทางฝ่ายแม่	นะไม่ด้อย	ถอยศรัทธา
เพียงสมที่	ปวารณา	ก็อ้อมใจ
เจ้าตัวคง	ไม่ขัด	ศรัทธาท่าน”
อ้อยว่า “เรื่อง	จะคัดค้าน	ไม่เป็นได้

เมื่อคุณแม่

พ่อดាំไม่

แกกั้ววล

ที่ชาวบ้าน

ในการจัด

จะรังเหี้ยว

เพียงทำขวัญ

ให้เอิกเกริก

ที่ได้เห็น

อนุโม

มารดาอ้อย

ขยายข่าว

“ประเพณี

ยังพากัน

จ่ายทรัพย์เพื่อ

ดีกว่าริ

เสียเท่าไร

หน้อยก็เลย

ลืมนับเท่า

ในที่สุด

คันตระกูด

คิดเห็น

ขัดแย้ง

อยู่ก็

จะสิ้นเปลือง

งานฉลอง

อย่างไร

ไม่พอ

ด้วยหมองกลอง

ชายผ้าเหลือง

ทนาครั้ง

นึ่งนึ่ง

เป็นตัวแทน

มีมา

ศรัทธา

ประเพณี

แบบใช้ไทย

เสียไป

ล้นนียม

เท่ากับลืมน

จะไม่รู้

แสนจะดี

ควรเช่นไร

แท้ทีเดียว

เฉพาะเรื่อง

ไม่ยอมเหี้ยว

จงกันเกรี้ยว

เห็นไม่พึง

ขอฉลอง

ต้องตามหวัง

เมื่องมถึง

คราวสำคัญ”

พึงลูกสาว

แสนขยัน

แต่เบื้องบรรพ

ก็น่าชม

ไม่มีติ

ไม่เหมาะสม

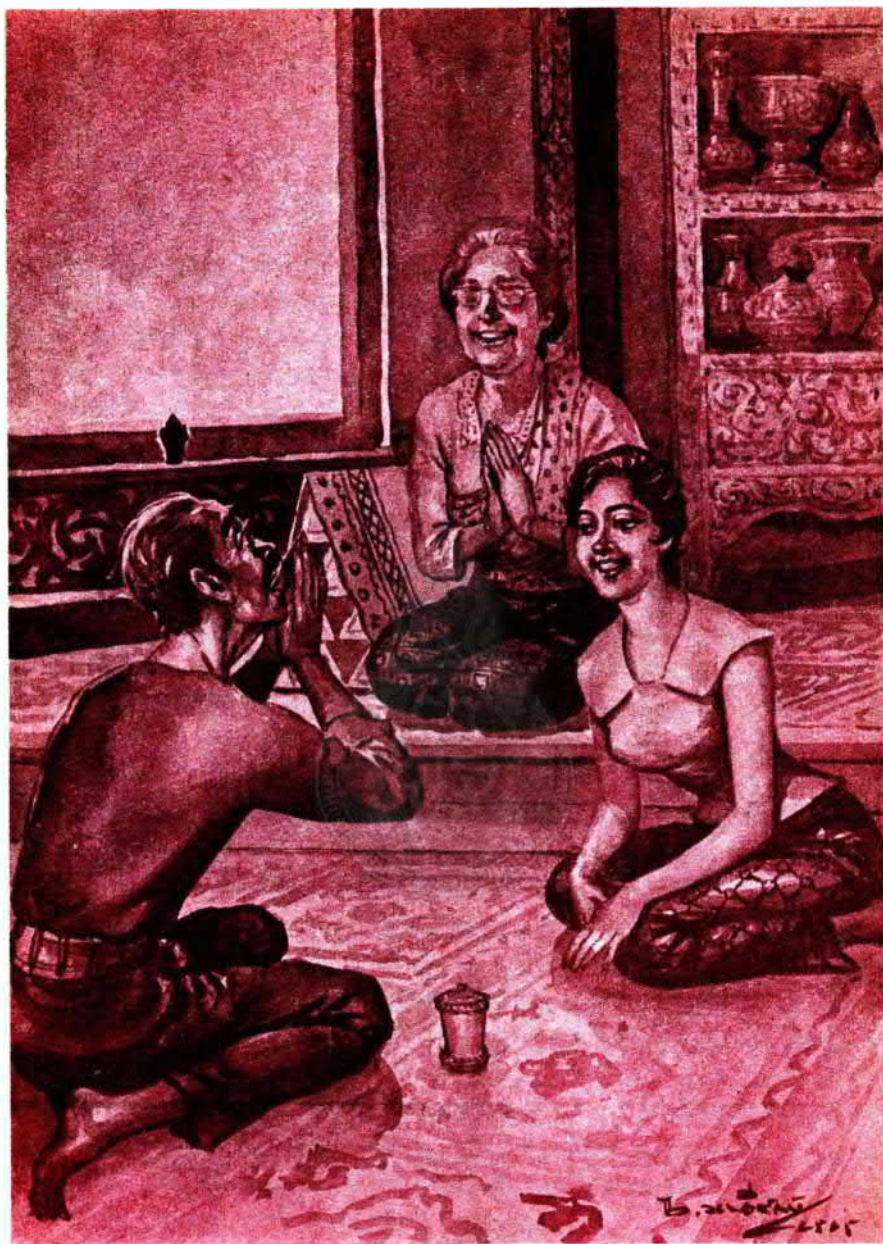
ไม่ปรารมภ์

ลืมนับไทย

บรรพบุรุษ

ชาติอยู่ไหน

มีอะไร

ยกมือไหว้
เนื้อตัวกลั่น

“วันนี้
ดีดี

ผมทีศรี
น่ารำคาญ

มอบไว้ให้	ลืมนั่นเล่น	เช่นนั้นรู้
นั่นพ่ออ่วม	ไซ้ใหม่	โยเรอระ
อ่วมเข้ามา	รื้อรื้อ	หัวรอหี
ยกมือไหว้	“วันนี้	ผมทีครี
เนื้อตัวกลืน	ดีดี	นำราคาญ
จากไรแต่	หัวไก่โ	โอ! ท่านครับ
นั่งบ่มอับ	บ่มรา	มาแต่บ้าน
จนอาทิตย์	จะเลี้ยวรถ	ไม่หมดงาน
นี่หากว่า	เกรงท่าน	จะเผ้าคอย
มิฉะนั้น	จะดัน	ตรงกลับไร
ลงขันน้ำ	ขัดเหงื่อไคล	ไม่ยอมถอย
ใครจะว่า	หรือจะหา	ว่าตะบอย
แกล้งลอยคอ	เหมือนเด็กถ้อย	ก็ตามที”
มารดาอ้อย	หัวเราะรับ	บ่มอับเหงื่อ
ไม่เกิดเชื้อ	โรคอะไร	ที่ไหนนี่
เหงื่อสร้างงาน	แล้วสร้างเงิน	เพลินตาปี
เกือบจะเป็น	เศรษฐี	แล้วกระมัง
ที่อยากพบ	เพราะใคร	ได้ปรึกษา
จะบวชลูก	ตามที่ว่า	ไว้แต่หลัง
หรือจะให้	มิให้ร้อง	กลองประนัง
อย่างชาวบ้าน	เขาหวัง	ที่บ้านนา

ฉันเห็นว่า	ควรได้	ตามใจเขา
ท่านพระครู	อีกเล่า	ก็ปรารถนา
อยากจะใคร่	ได้เป็น	อุปัชฌาย์
ล้วนศรัทธา	กันทั้งสิ้น	น่ายินดี
ส่วนตัวฉัน	มุ่งมัน	เพียงได้เห็น
ชายผ้าเหลือง	พอเป็น	องค์สักชี
สมตั้งใจ	ได้ก่อปร	กณิ
ในหน้าที่	อุบฐาก	สิ้นยากใจ”
อ่อมว่า “ขอบ	แล้วครับ	นับว่าท่าน
สนับสนุน	พวกชาวบ้าน	ไม่สงสัย
ให้รักษา	ประเพณี	ดีกระไร
บุญยอมได้	เต็มที่	ดีแล้วครับ”
มารดาอ้อย	โมทนา	“ถ้าเช่นนั้น
เรื่องของสงฆ์	เป็นของฉัน	ทุกสิ่งสรรพ
วันสุกดิบ	จะส่งไป	ให้คอยรับ
ส่วนฉันกับ	แม่ใหญ่	ไปวันงาน
ได้บวชเรียน	เจ้าหนู	ดูประหนึ่ง
หายห่วงถึง	พ่อเล็ก	เอกทุกด้าน
ไปเมืองนอก	เป็นอย่างไร	ไปเสียนาน
เกรงลืมบ้าน	ไม่กี่พา	หม่อมมาเรือน”
อ้อยรับรอง	ว่า “น้องเล็ก	แกเอกแน่

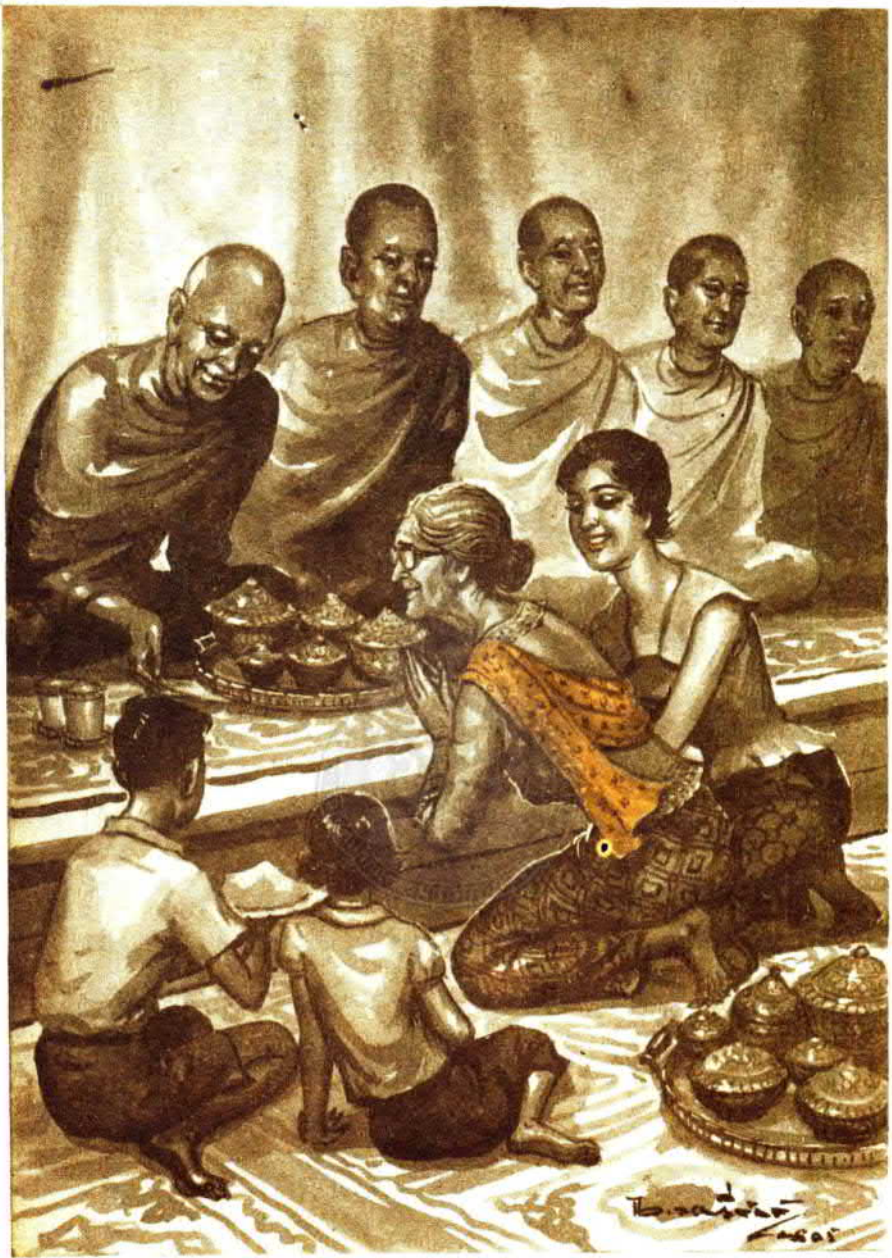
ลูกคุณแม่
 ลูกรับข่าว
 ล้วนถ้อยคำ
 อย่างไรเสีย
 ได้แต่งงาน
 แกะกะนอง
 ไม่ชุกชน
 อ่วมสนอง
 ด้วยเห็นใจ
 ท่านคงไม่
 ต้องได้ชม
 สิ้นธุระ
 อ้อ! คุณหนู
 ด้วยเจ้าหนู
 ใครใคร่ตอน
 รับปากไว้
 ล่วงวันคืน
 จะเอาวัน
 เมื่อเขามา

เอกทางดี
 จากแก
 ตักเตือน
 ต้องได้บัวช
 กับไทยแท้
 อยู่ในคลอง
 เลยชิด
 ว่า “คุณหนู
 น้องมาแต่
 เสียที
 บุญคุณน้อย
 กระผมจะ
 ผมงานงาน
 ดูใจเย็น
 ก็ไม่ไหว
 ว่าจะไป
 ท่านก็ร้อ
 เวลาไหน
 คุณกระตุ้น

ใครมีเหมือน
 แต่ละเดือน
 สติตน
 อวดคุณแม่
 ไม่ขี้บ่น
 เยาวชน
 จาริตรอย”
 เชอรูแน
 วังต้อยต้อย
 ที่เผ้าคอย
 อย่างแน่นนอน
 กราบลาท่าน
 ลักหน้อยก่อน
 ไม่เห็นร่อน
 ได้เหมือนคุณ
 พบหลวงพ่อ
 ผมงก็วุ่น
 เล่นไปรูน
 ต้องได้การ.”

นิทานที่ ๒ - รักษาไว้ซึ่งชื่อเสียง

มารดาอ้อย	อายุได้	
รอบที่ห้า	มาบรรจบ	ด้วยสุขศานติ
ในวันเกิด	ต่างชื่นชม	อุดมवार
ทั้งลูกหลาน	พร้อมหน้า	มาทำบุญ
มีสวดมนต์	เลี้ยงพระ	ภาระถวัน
ให้อานิสงส์	เป็นส่วน	สนับสนุน
ผลอำนาจ	ด้วยอำนาจ	ศาสนคุณ
สิ่งค่าจุน	ไทยแต่บรรพ	ไม่ผันแปร
อ้อยหน้าที่	แม้งาน	บงการทั่ว
ไม่เหน็ดเหนื่อย	มีแต่หัว	กับยืมแต่
นำทุกฝ่าย	ทะมัดทะแมง	แข่งกันแจ
อ้อยว่า “งาน	คุณแม่	เหมือนนิมิต
สิ่งอะไร	เสร็จสมใจ	ไปทั้งนั้น
ประหนึ่งว่า	วาจาฉัน	นั้นศักดิ์สิทธิ์
ที่แท้ก็	เพราะเรารวม	ร่วมอุทิศ
ทั้งร่างกาย	แรงจิต	ให้แก่งาน
การทำบุญ	ให้ผู้ใหญ่	วัยคุณแม่
ย่อมอ้มเอิบ	ไม่แต่	วงลูกหลาน

มีสวดมนต์
ให้อานิสงส์

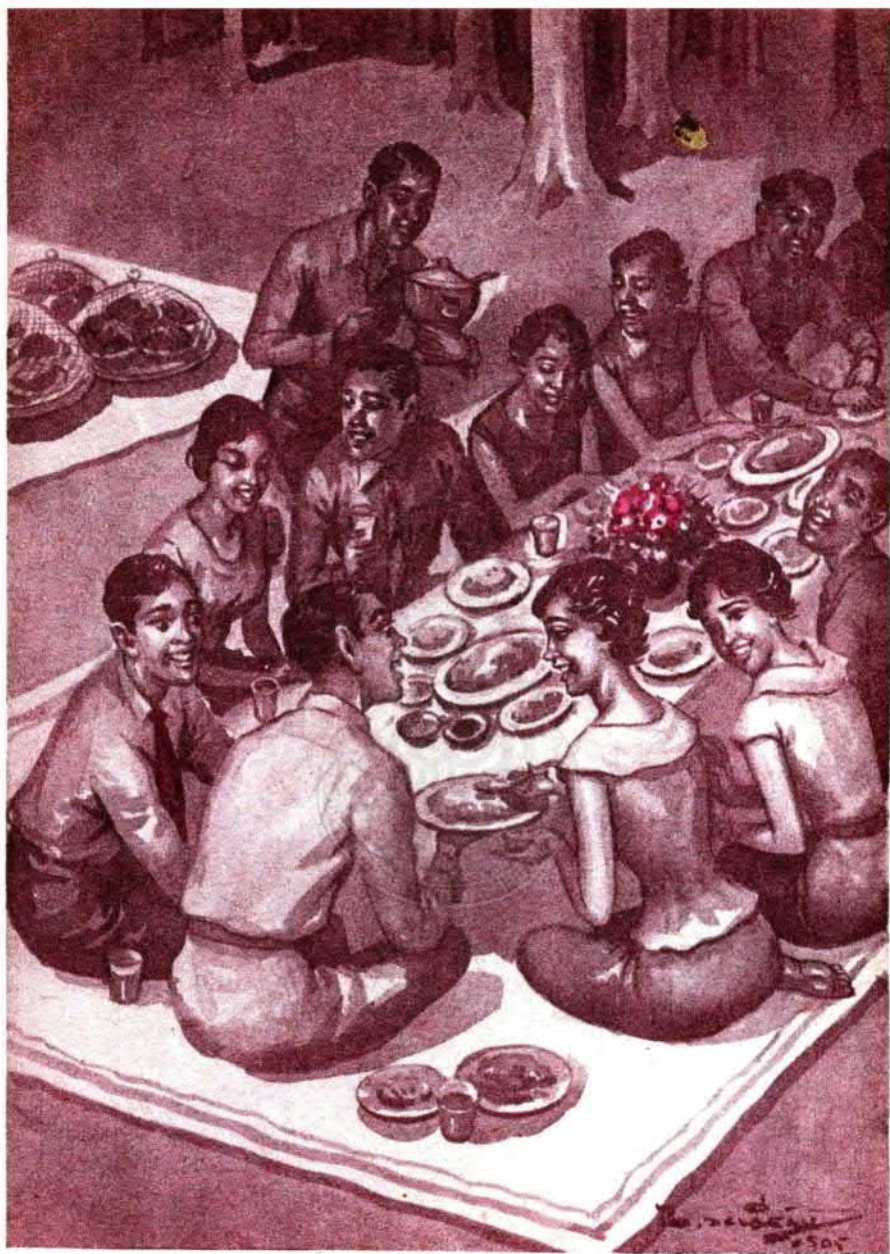
เลี้ยงพระ
เป็นส่วน

ภาระถ่วง
สนับสนุน

แม่ญาตีมิตร
 เพราะวัยวุฒิ
 คุณแม่ท่าน
 เห็นลูกหลาน
 คงมันรัก
 มุ่งเกิดศรี
 เนอะ ! ท่านออก
 ต่างชนกัน
 “อายุวันณะ
 เป็นเสร็จสม
 มารดาอ้อย
 ทั้งมิตรสหาย
 “ขอจงรับ
 พร้อมทั้งพร
 ถึงตอนเย็น
 จะเลี้ยงดู
 บนหอกกลาง
 แม่ไม่เห็น
 อ้อยว่า “เพื่อน
 เป็นสนาม
 ถึงเวลา

ใครใครอื่น
 เป็นสัญญาณ
 ว่าวันนี้
 ไม่ทิ้ง
 ไม่ละ
 สกฺลไทย
 จากห้องพระ
 เผยพิ
 สุขะพละ”
 เจตจำนง
 อิมใจ
 เพื่อนบ้าน
 ความขอบใจ
 เช่นให้ฉัน
 แม่ใหญ่
 ข้าวปลา
 กว้างขวาง
 อะไรมี
 ร้องกันสอ
 สะดวกดี
 ข้าวปลา

พลอยขึ้นบาน
 บ่งความดี
 ยินดียิ่ง
 แบบก่อนก็
 ประเพณี
 ให้ไทยคง
 แล้วละนั่น ”
 พรสี่สิ่ง
 แล้วกราบลง
 ในวันนั้น
 ในลูกหลาน
 พร้อมที่นั่น
 ไปทั่วกัน
 เมื่อกี้
 ไหนบอกว่า
 กันเต็มที่
 สบายดี
 ตระเตรียมไว้”
 ขอเปลี่ยนที่
 เรือนหลังใหญ่
 ยกออกไป

ถึงเวลา
ให้เลิกกิน

ข้าวปลา
ตามชอบใจ

ยกออกไป
อย่างกันเอง

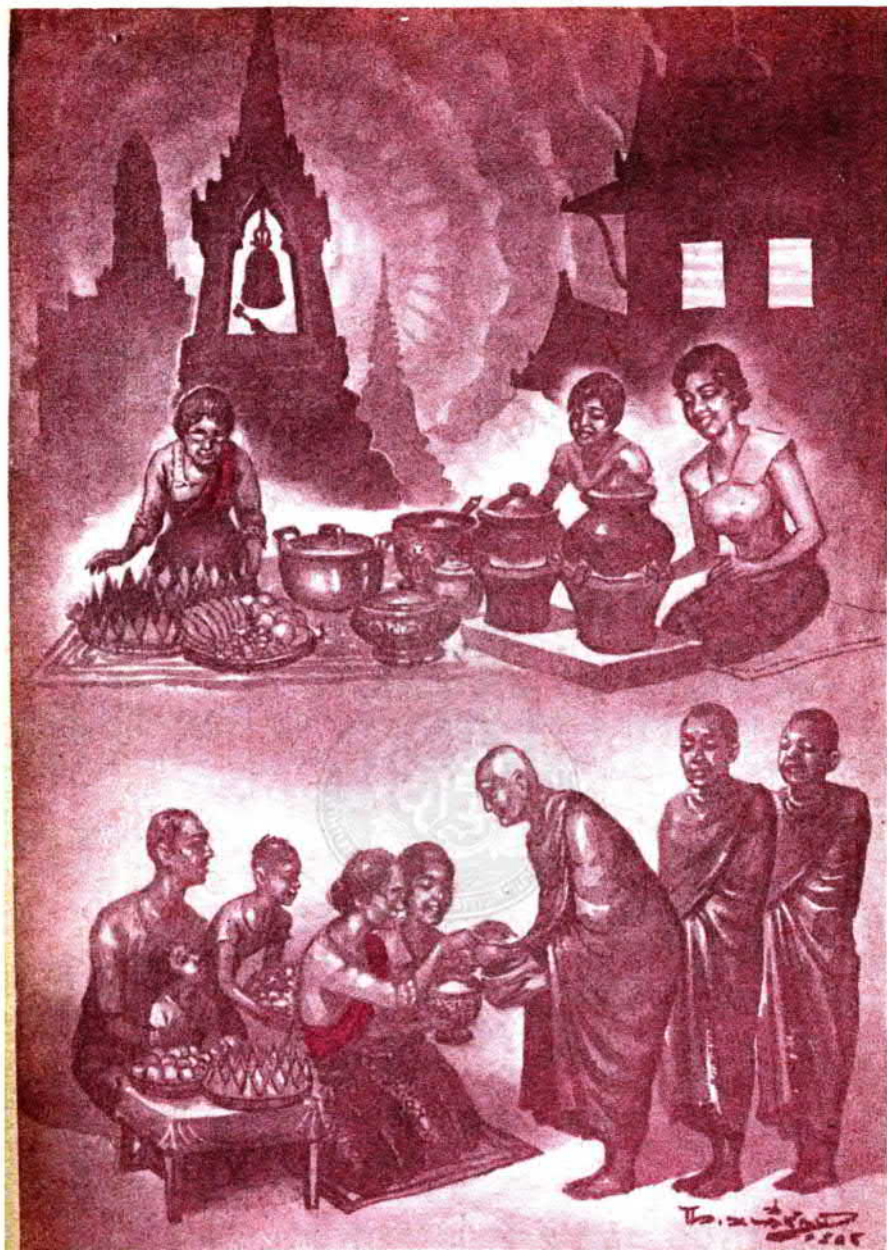
ให้เลิกกิน	ตามชอบใจ	อย่างกันเอง”
ทั้งคุ่มคู้	อุตุล้าห์	มาแต่เหนือ
เพื่อนนักเรียน	มาแต่เมื่อ	เป็นเด็กเก่ง
ทั้งเพื่อนเฝ้า	เพื่อนแห่	มาแต่เพรง
ก็มาร่วม	ครั้นเครง	อย่างมากมาย
ที่ใกล้ชิด	ก็มีเอื้อน	เพื่อนหึงมึง
ครูเคยยั่ว	ว่าไม่ยืม	ขาดสหาย
ใครจะหัว	จะเฮฮา	วางหน้าตาย
แต่บัดนี้	เอื้อนกลาย	เป็นนิมนวล
พวกเพื่อนเพื่อน	ไม่ต้องเฝ้า	ถึงเข้าชี้
เอื้อนถ้อยที	สนทนา	พาเสสรวด
ยกเรื่องเก่า	ขึ้นมาเล่า	หลายกระบวน
แต่ละล้วน	ความหลัง	ที่ฝังใจ
ที่ถูกคอ	จับกลุ่ม	รุ่มเป็นหมู่
ยกเอาเรื่อง	ร่วมรู้	ขึ้นมาไซ
ถึงข้อขำ	ขบขัน	ฮาลั่นไป
ไม่เลือกใคร	ออกชื่อ	ไม่ถือกัน
อ้อยคงเป็น	พี่เอื้อย	เหน้อยสนุก
เฝ้าลูกลูก	นั่งนั่ง	เวียนสังสรรค์
กับทุกคน	คงสนิท	มิตรลัมพันธ์
กระชับมัน	เหมือนเมื่อครั้ง	แรกถึงคม

“พ่อคุ่มตุ๋	ตัวดี	ลี้ไปไหน
เห็นไวไว	เมื่อครู	คุณธรรม
คุรีข้าว	แวบเดียว	เปรี้ยวดังลม
ชะรอยเทพ	อุ้มส้ม	ไปเสียไกล”
พलगวาดตา	ไปรอบ	ชอบสนาม
แล้วคุ่มคุ่ม	ไปดูตาม	เงาไม้ใหญ่
บริเวณ	จะเข้าสวน	ลั่นทิวไม้
พอเข้าได้	เข้าไฟ	ไม่เห็นกัน
เสียงร้องถาม	“นั่นคุณใหญ่	หาใครครับ”
อ้อยขานรับ	“อ้อ! พ่อดำ	ทำไรนั่น”
คำว่า “ผม	เข้ามานั่ง	แต่ยังวัน
หน้าที่บัน	การรับรอง	เจ้าของงาน
เพราะในนี้	ก็มี	เข้ามามาก
กินเสร็จแล้ว	ที่จะอยาก	สนุกสนาน
ที่สนาม	ไม่หน้า	คงรำคาญ
ด้วยมากท่าน	ใครต่อใคร	ใช้กันเอง”
เสียงหัวเราะ	กันคึกคิก	ระริกกระรี่
อ้อยให้เสียง	“พ่อตัวดี	ลั่นแก่งแก่ง
ยังชุกชน	ไม่รู้เลือน	เหมือนเมื่อเพลง
แน่ะ! พ่อตุ๋	คุณแม่แรง	เรียกหาตัว
อ้อ! แม่เอื่อน	มากับพี่	ทางนี้ก่อน

โยมาชวน	สนุกกับเขา	เฮ้! ยังหัว"
เตือนว่า "เรา	เพื่อนเพื่อนกัน	สิ้นหัวนกแล้ว
ใครใครก็	รู้ทั่ว	จะเกรงโย"
อ้อยว่า "น้อง	อยู่ในวัย	ไม่ใช่เด็ก
เมื่อเล็กเล็ก	คลุกคลีกัน	นั้นก็ได้
แต่บัดนี้	เป็นสาว	ก้าวสู่วัย
จักต้องไว้	วางตัว	กลัวมลทิน
ความบริสุทธิ์	ผูกต้อง	ครองไม่ยาก
แต่ชื่อเสียง	ครองลำบาก	เร่งถวิล
เพียงพลั้งผิด	พลาดหน่อย	รอยราคะ
ก็พากัน	ติฉิน	ให้ฉาวไป
ความบริสุทธิ์	จริงใจ	เขาไม่เห็น
แต่ชื่อข้า	ลือร่ำไต่	เขาเห็นได้
ประเพณี	ไทยเก่าก่อน	ร้อนชะไร
ไม่ยอมให้	ลูกหลานสาว	ร้าวราคะ
อย่าเขาอย่าง	เยี่ยงเขา	เหล่าฝรั่ง
ประเพณี	เขาขลัง	ตามเทศอื่น
เราคนไทย	เกิดใน	ไทยแผ่นดิน
ขึ้นลงตาม	จะต้องสิ้น	สกุลไทย."

นิทานที่ ๓ - เลี้ยงบาปด้วยการบุญ

ระฆังวัด	รัวเร่ง	ชานhengห่าง
ก่อนฟ้าสว่าง	เตือนให้ตื่น	พื้นวันใหม่
รีบหุงหา	อาหาร	ก่อนงานใด
เตรียมพร้อมไว้	ตักบาตร	ไม่ขาดวัน
มารดาอ้อย	ช่างประดอย	ประติจิต
พร้อมควาหวาน	สารพัด	พอบขฉน
อาณิสต์	เป็นอาณิสต์	นิจันรัตน
กิจวัตร	ผูกพัน	แต่โพ้นมา
“เมื่อแม่มยัง	รุ่นรุ่น	คุณยายสอน
ว่าทำบุญ	สร้างอาภรณ์	ไว้ภพหน้า
อย่ากรวยทรัพย์	รูปสวย	รวยปัญญา
ต้องได้สม	ปรารถนา	อย่าปรารถน
ใครทำบาป	อกุศลกรรม	นำวิบาก
ต้องตกทุกข์	ได้ยาก	อย่างสาสม
รูปกัฉว	ตัวก็ดำ	สิ้นขำคม
อันเป็นบม	ด้อยต่าง	อย่างลาคัญ
อันรูปชั่ว	กล้วนนักหนา	กว่าทุกข์ยาก
เพราะลำบาก	เท่าไร	ไม่น้อยพรัน

รับหงหา
เตรียมพร้อมไว้

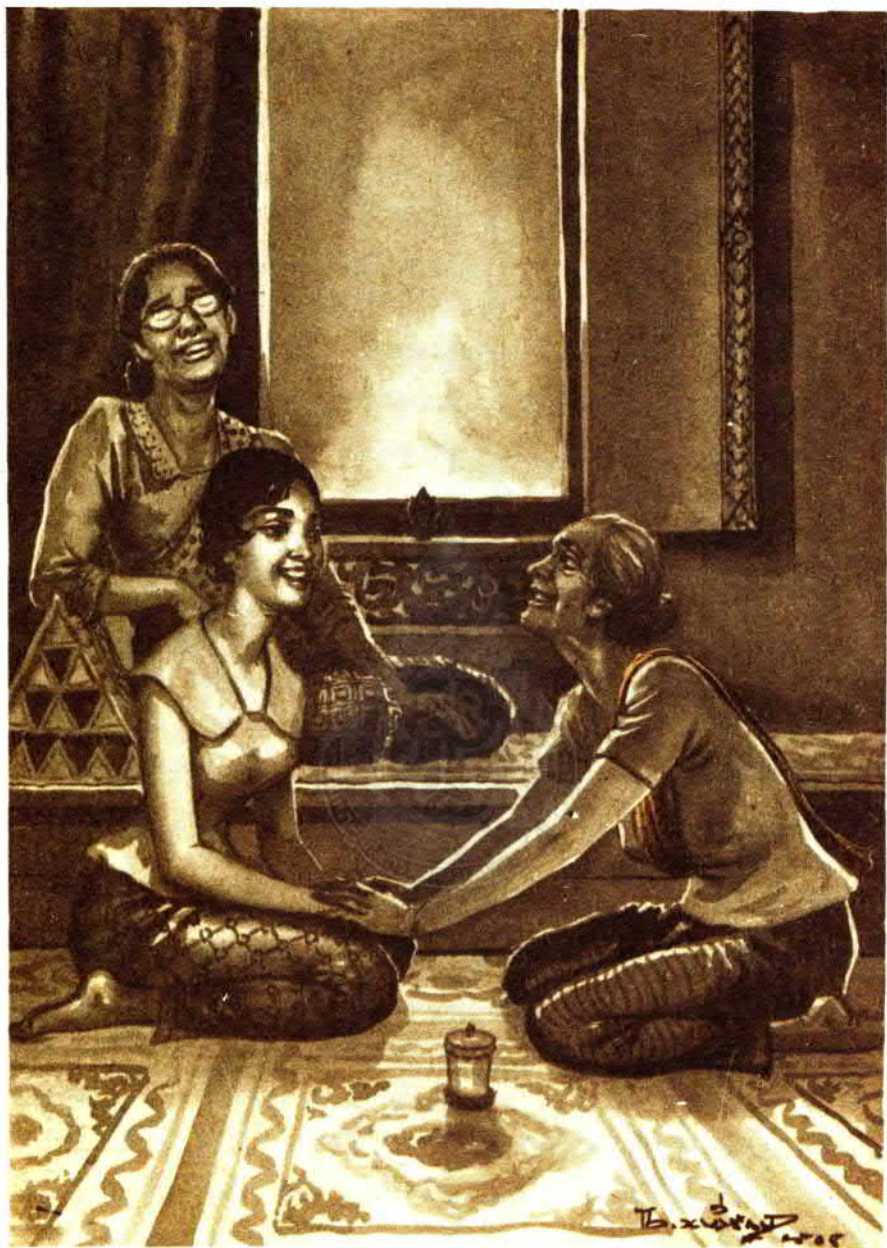
อาหาร
ตักบาตร

ก่อนงานใด
ไม่ขาดวัน

เราอุตุล้าห์
แต่อัปลักษณ์
แน่! แม่น่วม
ถึงบาปกรรม
กลัวชาติหน้า
คุณแม่คอย
น่วมว่า “จริง
ท่านที่เสีย
จนเกรงบาป
พอดีนเข้า
รีบหุงหา
เสร็จจรรรพแล้ว
ท่านกวดขัน
เรื่องบาปกรรม
อ้อยนังยืม
“คุณยายฝั่ง
ฝ่ายคุณแม่
ซึ่งกต
ประเพณี
ตระกูลไทย
แบบฝรั่ง

กล้าผจญ
สุดป็น
มา มาฟัง
ที่พวกเรา
จะอาภัพ
เข้าชี้
คะ คุณหนู
ท่านป็น
หยาบช้า
วิ่งวุ่น
ไวต์กบาตร
โล่งใจ
ไม่ละเลย
เกลียดกลัว
ฟังผู้ใหญ่
ฝากอาลัย
กับบ้านน่วม
เวที
ก่อนเก่า
ใครไม่เกิน
มั่งค่า

พอสู้กัน
ให้แปรดี
กำลังเล่า
เผ้าหลักหนี
รูปอัปรีย
ให้ทำบุญ”
ดูดิฉัน
เหมือนบ้นนุ่น
ร้ายทารุณ
เข้ากันครว
ไม่ขาดได้
ได้พันชั่ว
จนเคยตัว
จนบัดนี้”
ไซเรื่องหลัง
ไว้เต็มที
ร่วมกันมี
น่าชื่นใจ
จักเนาเนิ่น
หน้าไปได้
มาเท่าไร

แน่! แม่นวม
ถึงบาปกรรม

มา มาฟัง
ที่พวกเรา

กำลังเล่า
เผ้าหลักหนี

รบแบบไทย

ที่ป่าน่วม

ของสดสด

น่วมตอบรับ

มีข้าวโพด

ส่งเข้าครัว

ก็พอดี

ไปชาติใหม่

ไม่ให้ส่วย

มารดาอ้อย

ยึดแม่ผิว

อย่าให้เจอ

กลิ่นน้ำโคลน

เฮอ! เจ้าหนู

ได้บัวขเรียน

หากได้คู่

ฉันจะสุข

น่วมว่า “เห็น

แต่จะจะ

ชอบไม่เชิง

ลูกคนนี้

ไม่ชนะ

แวะเข้ามา

คงจะมี

“ค่ะ คุณหนู

เผือกมัน

ครบแล้ว

คุณท่านคุย

ไม่ทำบุญ

เหมือนเมื่อห้า

ว่า “แม้จะ

เป็นแบบได้

ส่วยแต่รูป

ใช้น้ำหอม

เขาดู

แล้วทุกอย่าง

คู่สม

ไม่เสียดาย

เขาดูดู

แล้วไม่จริง

ยังไม่ใช่

ที่ทำ

ฉันประกัน

เพดานี่

มาฝากฉัน”

รู้เชิงชั้น

สรรเอามา

แน่วมานี้

คุยขึ้นว่า

บาบจะพา

ลืบปีโน้น”

หาสะโก

ไม่ผาดโผน

จูบไปโดน

จะตรอมตาย

ใครไว้บ้าง

สมีใจหมาย

ที่คมคาย

แรงเลี้ยงมา”

อยู่แล้วค่ะ

หญิงเชื่อว่า

ดวงนัยน์ตา

เขาชอบกล”

มารดาอ้อย
 คือใครกัน
 เป็นลูกเต้า
 หรือว่าคน
 น่วมว่า “เด็ก
 ต่อจากเซต
 ถนนใหญ่
 ไร้เขาลง
 ลูกเขาขยัน
 ไม่ว่าใคร
 กับลูกดำ
 ฐานสาวหนุ่ม
 ทั้งแม่พ่อ
 ที่จะเป็น
 เพียรไปมา
 ฝ่ายเราก็ก
 ล้วนลูกดำ
 คนไม่พูด
 เมื่อถามคำ
 พูดทั้งวัน
 ถ้ามอบให้

ร้อง “อ้อ!
 เคยคบหา
 เหล่าใคร
 แปลกหน้า
 รุ่นสาว
 ของเราไป
 ถัดไป
 พี่ศร
 ขันแข็ง
 นิยม
 นั้นดิฉัน
 แต่ไขข้อ
 ก็ถูกใจ
 เกี่ยวดอง
 หาผู้
 ไม่เฉยเมย
 อมพะนำ
 รักหรือชิง
 ตอบคำ
 ก็ไม่ได้
 คุณหนู

ก็เขานั้น
 มาแต่หน
 ในตำบล
 เพิ่งมาพบ ”
 ลูกชาวไร่
 จนบรรจบ
 ถึงทำนบ
 ค่าพอตัว
 หัวแรงไร่
 ชมกันทั่ว
 เห็นพันพิ้ว
 เริงเกินเลย
 ไม่ขัดข้อง
 ได้ลูกเขย
 ดุยงเคย
 มุ่งสัมพันธ์
 ดูอ้าอึ้ง
 มักขอดมัน
 ซ้ำซ้ำกัน
 นัยเนื้อความ
 ดูจะคล่อง

ดีไหมคะ

คุณอยากทราบ

เพราะทั้งสาม

อ้อยว่า “คน

อะไรอะไร

เขาฟังมาก

ถ้อยปราศรัย

หากฉันทราบ

คงถามได้

ถึงวันไหน

บอกให้เขา

มารดาอ้อย

ความลึกลับ

ถึงกับฉัน

เก็บเอาไว้

เรื่องลูกเมีย

ให้เขาเป็น

ได้เลี้ยงดู

ถึงแม่ใหญ่

คุณลอง

สิ่งประสงค์

ทั้งรัก

อย่างพ่อดำ

ยอมตรึก

พูดน้อย

อย่าเข้าชี้

ข้อเค้า

ข่าวดี

ป่าเห็นเขา

มาบ้าน

ว่า “เจ้าหนู

เขามักฝาก

ก็พูดน้อย

บอกผู้แทน

ฉันก็ใคร่

ผาผึ้ง

จนเป็นตัว

ก็เหมือนพี่

เรียกมาถาม

คงตอบตาม

มันรักดี”

นั่งน้ำลึก

ครองถ้วนถึ

ต้องถ้อยที

ล่อรำคาญ

เล่าเมื่อก็

มาไซซาน

พอบางาน

หน้อยเป็นไร”

ดูเขายาก

กับแม่ใหญ่

คอยเกรงใจ

แผนชาติ

ได้ปลุกผิง

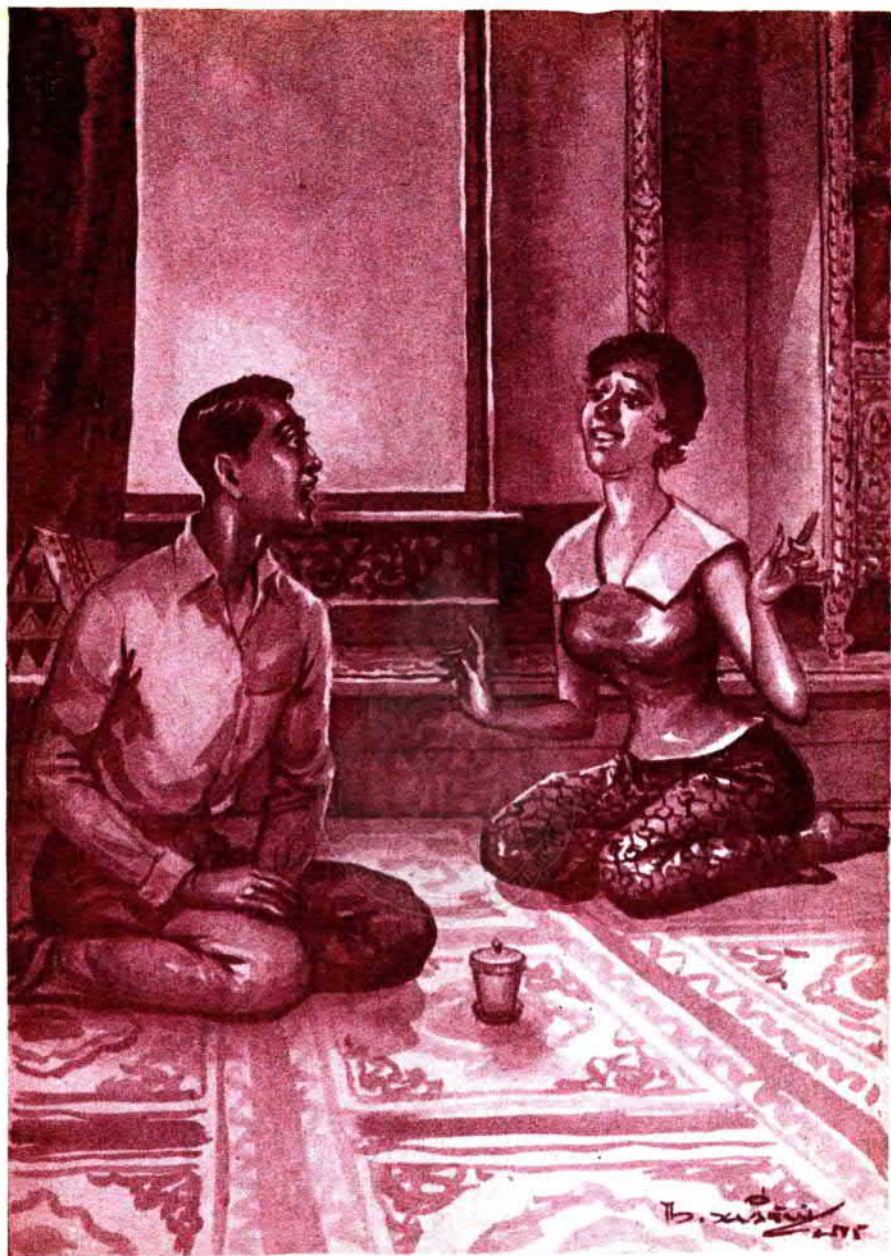
ลมกับที่

แต่หัวที่

เขาแท้แท้.”

นิทานที่ ๔ - ห่วงสกุลงเริงจะกลาย

พองานเบา	ในไร่	ดำไม่ช้า
รีบเข้ามา	ตามนัด	ไม่ขัดแม่
พบกับอ้อย	เคยพันผูก	เหมือนลูกแอด
มาตั้งแต่	เล็กเล็ก	เด็กในเรือน
“แม้ว่าคุณ	ออกปาก	อยากพบผม
แก่แรงเรา	เสียงขรม	ไม่เคยเหมือน
เข้าขึ้นเรง	เย็นลงเรา	เฝ้าแต่เดือน
ราวกับว่า	วันเดือน	จะหมดไป
ถูระร่อน	เรื่องใหญ่	ไรหรือครบ ”
อ้อยยิ้มพลาจ	ตอบรับ	ว่า “เรื่องใหญ่”
ดำหน้าตื่น	สนเท่ห์	“เฮ้ ! เรื่องไร ”
อ้อยว่า “อย่า	ตกใจ	เรื่องใหญ่ดี
บ้านวมแก	ว่าพ่อดำ	ทำกรังกรัง
ติดผู้หญิง	ริเจ้าชู้	แอบสูสี
ครั้นซักถาม	อมพะนำ	ทำเป็นที่
ไม่ชอบให้	เข้าชี้	เท่านั้นละ
ฉันผู้มี	หน้าที่	เหมือนพี่สาว
เมื่อได้ข่าว	ก็ดีใจ	ใช่เอะอะ

ฉันผู้มี
เมื่อได้ข่าว

หน้าที่
ก็ดีใจ

เหมือนพี่สาว
ไข่เอะอะ

หวังจะได้
ทั้งสวยสะ
เอาแต่ฟัง
ด่าว่า “ผม
รักชะล่า
ได้สติ
แต่เวียนรัก
ซ้ำแม่เฝ้า
อ้อยว่า “รัก
เหมือนพันพัว
ก็รื้อรื้อ
ทนยุ่งยาก
นะ ! คุณแม่
เข้าพบท่าน
แล้วนำหน้า
ดำเล้ง
“จะรบกวน
อ้อยว่า “จะ
พอดีถึง
ลวงสายหนอย
“อ้อ ! เจ้าหนู

ตะโกต
สมสตร
นั่งนิ่ง
หนักใจ
ใกล้จะพา
คอยเตือน
เวียนรื้อ
เค้นความจริง
แล้วรื้อรัก
กับรักร้าง
รักรัก
อยู่ทำไม
ดูเหมือนคอย
แล้วอย่าอาย
เข้าไปรื้อ
ไม่สมัคร
ท่านมากไป
เกรงกริ่ง
เวลา
ก็ออก
มารอท่า

มีฐานะ
เป็นศรีเรือน
จริงหรือไม่ ”
ใครจะเหมือน
ให้พ้นเพื่อน
ค่อยตื่นตัว
มือแล้วเล่า
ยิ่งเวียนหัว ”
ไม่พักกลัว
ถึงปางตาย
ต้องชักลาก
ไม่ขยาย
พลอยวุ่นวาย
อุบความจริง ”
ที่หอนั่ง
ชักอ้อยอิง
ผมใครดิ่ง ”
ด้วยกลใด ”
มารดาอ้อย
นอกห้องใหญ่
นึกว่าใคร

เจอคู่รัก
 เป็นมั่งผา
 เขาคณดี
 พอไปวัด
 สมบัติหญิง
 จริงหรือไม่
 อ้อยมองตา
 “ผมกำลัง
 คิดจะผละ
 เขาดีพอ
 คนละแนว
 ประเพณี
 เพ่งภาวะ
 มารดาอ้อย
 “ช่างจะแจ่ง
 มิเสียที
 ตระกูลไทย
 เออ! เขาละ
 ดำว่า “นี่
 จะทิ้งไว้
 ดูกี่ไม่

แล้วไซ้ใหม่
 เสียที
 ดอกหรือ
 ไปวา
 มีเซิดชู
 แม่ใหญ่
 ดำเข้าใจ
 ญกรักเร้า
 ก่อนรักซัด
 แต่ถือไธย
 กับกระผม
 แบบอย่าง
 แห่งจิตใจ
 พังถ้อย
 ดีกระไร
 ที่รักเลี้ยง
 รักแนวแน่
 เจ้าจะผละ
 แหละครับเผ้า
 ที่ทำไว้
 บังควร

ใครจะรู้
 กติพี
 หือเจ้าหนู
 นำเอ็นดู
 ก็เอาละ
 ที่แม่ว่า”
 ได้จังหวะ
 เอาชนะ
 พลัดบันได
 จิตใจแน่ว
 ขมิไม้ไหว
 ต่างกันไกล
 ไซ้มิตรแท้”
 คำแถลง
 ซีนใจแม่
 เพียงดวงแด
 ไม่แปรปรวน
 อย่างไรเล่า”
 กระฮักกระฮ่วน
 หลากกระบวน
 เครื่องนินทา”

มารดาอ้อย
 “แม่ใหญ่ละ
 อ้อยนั่งฟัง
 “ลูกคิดว่า
 ที่ทำไว้
 กับบ้านน่วม
 พอทรงไว้
 คอยติดตาม
 คำว่า “ผม
 มาสอนเหยียด
 ครั้นจะละ
 ก็กำลัง
 อ้อยมองหน้า
 มารดาอ้อย
 ที่ดินว่าง
 อ้อยร้อง “อ้อ!
 เขาขอเช่า
 แต่พ่อดำ
 เกษตรกร
 ไม่ถึงปี
 ที่แปลงนี้

นั่งครอง
 ถึงคราว
 นั่งนึก
 ทั้งก็ควร
 มอบให้
 คุ่มครอง
 กับให้
 ดูลูกไว้
 มิเป็นคน
 อยู่กับบ้าน
 ก็เล็ดลัด
 วังชา
 มารดา
 บอกว่า “แก
 มิให้ทำ
 จริงซิคะ
 แล้วบอกเล็ก
 คงสนุก
 ชั้นปริญญา
 ไร้สะพรั่ง
 เคยกะไว้

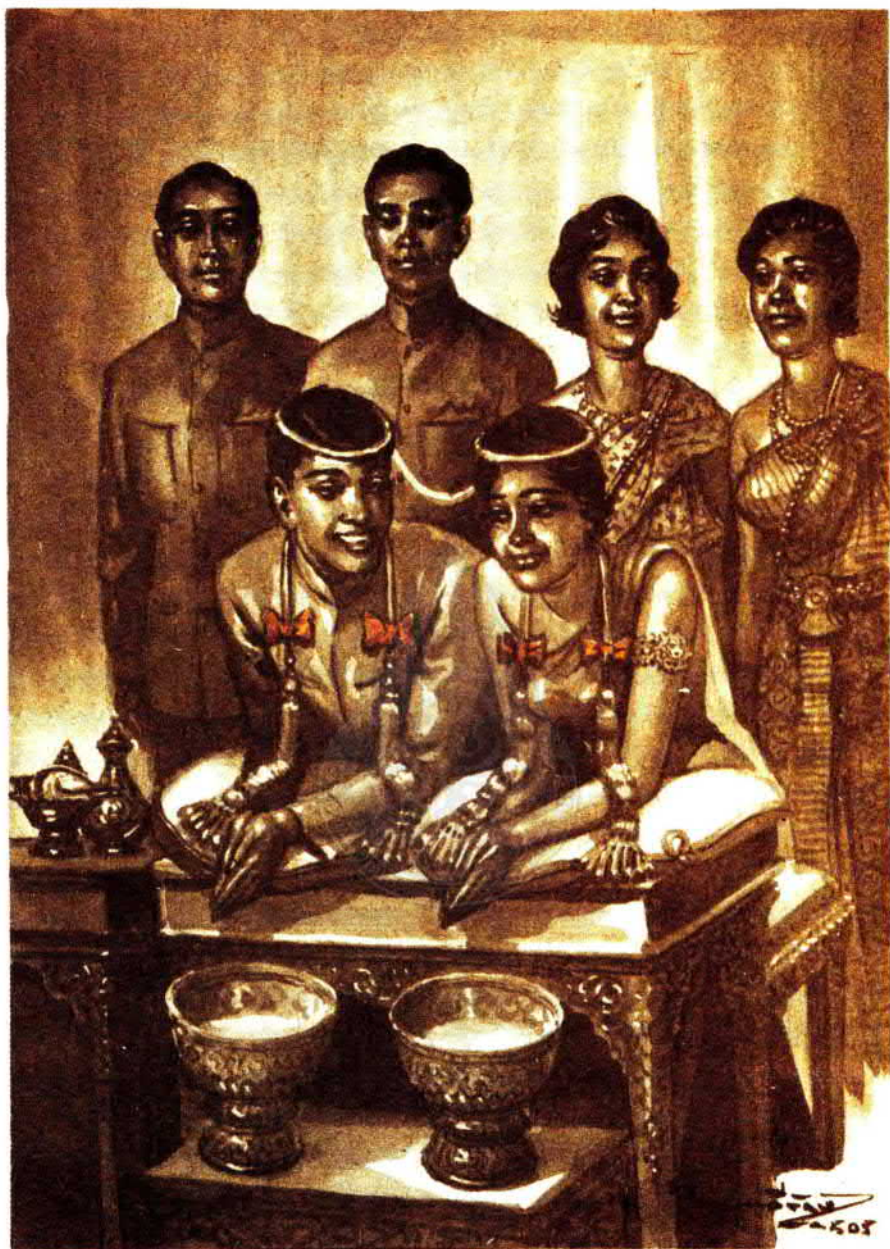
มองลูกสาว
 ต้องปรึกษา”
 ตลอดมา
 สงวนงาม
 ธุระลุ่มอ่วม
 ไม่ต้องขาม
 พยายาม
 ไม่ให้รา”
 รนถึงาน
 นำชายหน้า
 เข้าวัดวา
 ยังมีพอ”
 ทำท่าแพ
 มีงานต่อ
 กำลังรอ”
 ทำจะดี
 กลัวเบิกนุก
 ไม่นึกหนี
 วิชามี
 ดั่งนิमित
 ไซ้ไหมคะ

ถูกคิดว่า	คงจะ	เดาไม่ผิด
เพราะคุณแม่	เคยถาม	ขอความคิด
เรื่องจะยก	กรรมสิทธิ์	ให้พ่อดำ”
มารดาอ้อย	ตอบรับ	“นับว่าเหมาะ
สัสต์รัก	สิ้นเคราะห์	ดูก็ชั่ว
มาได้ลาภ	ที่แปลงใหญ่	ไว้กันท่า
เกษตรกรรม	เป็นของตัว	ไม่กลัวจน
ให้เป็นสิน	รับไหว	ไว้ล่วงหน้า
เรื่องลูกเมีย	มองหา	คู่อีกหน
จะช่วยเลือก	แม่ใหญ่ด้วย	ช่วยอีกคน
คงจะค้น	ได้คนดี	ที่ถูกใจ
ถ้าตกลง	ก็จงกลับ	ไปบอกแม่
ปรึกษาพ่อ	เสียให้แม่	สิ้นสงสัย
ที่ค้างคั่ง	ยังมี	งานอะไร
ก็สั่งเสีย	ลูกไว้	ให้เรียบร้อย
ถ้าพ่อแม่	เขาตั้งใจ	อะไรอีก
ก็ให้ปลื้ม	เวลา	มาพบหน้า
อย่าอิดออด	ทอดธุระ	มาตะบอย
เพราะโรครัก	มันคอย	ตะครุบตัว.”

จบนิทานร้อยบรรทัด เรื่องที่ ๔

นิทานที่ ๕ - เพาะเชื้อสายไว้ให้ชาติ

สืบจากนั้น	วันวิาวห์	ก็มาถึง
วันเดือนเก่า	ฤกษ์ดีหนึ่ง	นิยมทั่ว
ว่าหนุ่มสาว	รักยั่งยืน	ชื่นชมชั่ว
สร้างครอบครัว	ได้มั่นคง	สืบวงศ์วาน
นายดำรง	หรือดำ	คำขานชื่อ
ตัวเจ้าบ่าว	คนเชื้อถือ	ทั่วทั้งย่าน
ส่วนเจ้าสาว	คือเอื่อนสาว	ชาวสุคราญ
เป็นเพื่อนบ้าน	รุ่นราว	คราวคราวกัน
ชายสำเร็จ	เกษตรศาสตร์	สามารถสม
เคยได้พลิก	ดินอุดม	ผลิตพืชสรรพ
ด้วยมานะ	ขันแข็ง	แรงสำคัญ
ทั้งมุ่งมั่น	ว่าในดิน	คือสินไทย
แปรวิชา	ปริญญา	เป็นปฏิบัติ
เกียรติประวัติ	อยู่ที่ทำ	เกิดคำไช
ปริญญา	อยู่ในบัตร	วัดอะไร
นอกจากขอ	ใครใคร	ให้รำคาญ
หญิงสำเร็จ	การเรือน	เหมือนเขาเขา
ที่สนใจ	ในैया	เอางานบ้าน

สืบจากนั้น
วันเดือนแก้ว

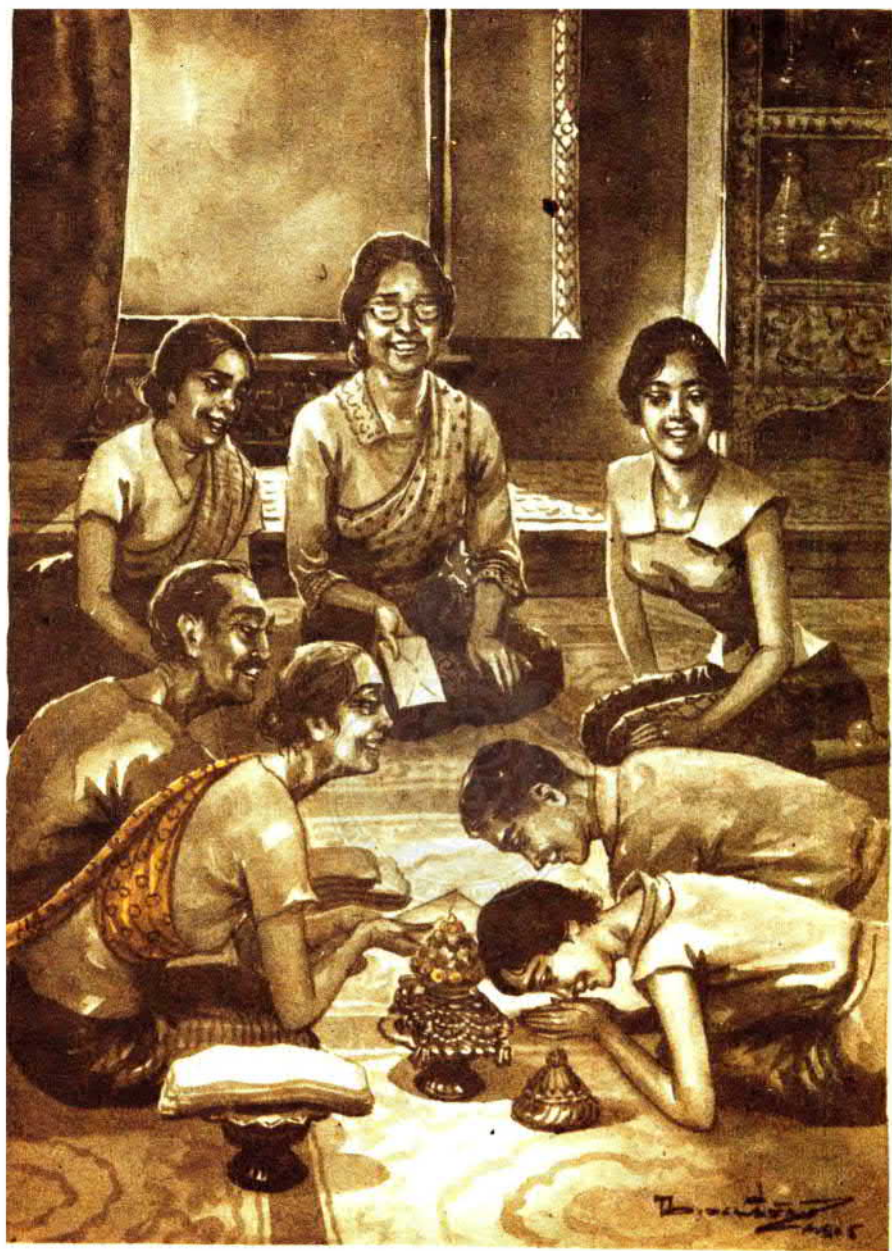
วันวิวิทย์
ฤกษ์ดีหนึ่ง

ก็มาถึง
นิยมทั่ว

ส่วนงานอื่น	ก็ไมละ	รู้ประมาณ
ยึดโบราณ	ว่าแม่เรือน	เหมือนท่ายเรือ
ถ้าคัดวาด	ไม่ดี	ตะรีเตริด
เหมือนหญิงปล่อย	ผิวเพร็ด	ผลร้ายเหลือ
ไม่สามารถ	ตำรง	วงศ์วานเครือ
ให้สืบเชื้อ	สืบสกุล	หนุนเนื่องไป
นายตำรง	ลูกนายอ่วม	นางน่วมแม่
อยู่ในกรุง	มาตั้งแต่	เล็กจวบใหญ่
ไม่เคยลืม	ว่าทรัพย์สิ้น	แผ่นดินไทย
ฝังอยู่ใน	ทุ่งกว้าง	อย่างกับคลัง
พอสำเร็จ	เกษตรศาสตร์	เปรี๊ยะปราดแล้ว
มุ่งหน้าแนว	สู่ไร่	ไม่เหลียวหลัง
ใช้วิชา	อย่างรอบคอบ	กอบปรพลัง
เป็นมนต์ขลัง	ชุดคัน	ผลในดิน
คราวบวชเรียน	ก็เพียร	บำเพ็ญพรต
ครบไตรมาศ	มีกำหนด	ไม่กล้าหมีน
คำผู้ใหญ่	ว่าไว้	ในระบิล
ว่าลึกก่อน	พรรษาสิ้น	เขานินทา
มีสาวสวย	ถือไสย	ผูกใจรัก
ก็ตั้งใจ	ไม่สมัคร	กลัวรักคร่า
ไปเข้ารีต	ผิดไทย	แต่ไรมา

มันรักษา	ประเพณี	เสริมศรัทธา
ต้องจำจาก	ไร่บ้านนา	มาทั้งรัก
ทั้งห่วงพรรณ	พืชหลัก	แต่โลว
กำลังผลิ	ผลให้ชม	สมตั้งใจ
เกษตรกร	หน้าใหม่	วัยกำยำ
มอบผู้ใหญ่	ให้ขอสู้	คู่ชีวิต
ไม่เลือกเอง	เกรงผิด	พลาดถล่ำ
เพราะว่ารัก	ราคาเร้า	ตัวเจ้ากรรม
พอรักหน้า	ชวนหน้าย	กลายเป็นขัง
เอ็นดูเคียง	เรียงหมอน	ก็สอนง่าย
ผู้ใหญ่ชอบ	ก็มอบกาย	ให้ปลุกฝัง
เชื่อว่ารัก	คนดี	นั้นจริง
จนแก่เฒ่า	รักก็ยัง	คงยั่งยืน
ชายที่เพียง	รูปสวย	ล่ำรวยร่าง
หลงให้ชม	แล้วมักร้าง	ไปหาอื่น
เหมือนแมลง	เคล้าเกลว	เมื่อค่อนข้าง
พอได้ขึ้น	ลมอยาก	แล้วจากไป
อันเล่นห้	ยอด้	ที่ผูกพัน
ท่านว่าอยู่	ปลายจำหวั	ไม่สงสัย
รักจดจอต	ทอดสนิท	เพราะตั้งใจ
รสจำหวั	รสอื่นใด	ไม่เทียมทน

เขื่อนได้รับ	การอบรม	บ่มนิสัย
ตั้งแต่เล็ก	จวบใหญ่	อย่างกวดขัน
โดยนัย	ตั้งที่ว่า	สารพัน
ไม่ไผ่ผ่น	ผ่าประยูร	ตระกูลไทย
ฝ่ายผู้ใหญ่	ข้างดำรง	ผู้ส่งเสริม
ประเพณี	ดั้งเดิม	แต่ไหนไหน
ทราบประวัติ	ละเอียดลออ	ก็พอใจ
อยากได้เขื่อน	เป็นตะไกำ	เพิ่มเผ่าพันธุ์
ประจวบเหมาะ	ดำรง	ปลงใจด้วย
สมที่คิด	ซบช่วย	ไม่เดียดฉันท์
รักเหมือนลูก	รับเป็นภาร	งานสำคัญ
มีไร่นา	ให้ปัน	ไปเป็นทุน
เมื่อทุกฝ่าย	สบอารมณ์	สมหมายมาด
ทั้งมิตรญาติ	ก็เอออวย	ช่วยกันหนุน
เป็นนิมิต	ว่าคู่ครอง	สองสกุล
ได้สมสู่	เพราะสร้างบุญ	ร่วมกันมา
อ้อย พี่เข็ย	อิมใจ	ใครจะเท่า
ปลูกเรือนหอ	ให้เป็นเหย้า	อย่างสมหน้า
แม่ทั้งสอง	จักต้องไป	อยู่ไร่นา
เตรียมไว้ทำ	ลูกเต้า	รวมเผ่าพันธุ์
มารดาเขื่อน	ยกสมบัติ	พัสถาน

เงินกันตุง
ถอนออกมา

เป็นสิน
รับไหว้

เหลือกินใช้
ในวันนั้น

มีที่ดิน	ที่บ้าน	ทุกสิ่งสรรพ
เป็นกองทุน	สมทบ	ให้ครบครัน
ถูกคนเดียว	ไม่ต้องปัน	ไปให้ใคร
ส่วนสูงอ้วน	บ้านว่ม	ไม่น้อยหน้า
มีออมสิน	สะสมมา	ห่าน้อยไม่
เงินกันถุง	เป็นสิน	เหลือกินใช้
ถอนออกมา	รับไหว	ในวันนั้น
มารดาอ้อย	ประธาน	แต่งงานใหญ่
ชมตะไกร	ว่า “หนูเขื่อน	โชคเหมือนฉัน
เมื่อแต่งงาน	ญาติผู้ใหญ่	ต่างให้ปัน
ทรัพย์สมบัติ	สารพัน	เป็นสินเดิม
‘ ผัวหาบ	เมียคอน’	ท่านสอนซ้ำ
เกรงจะคร้าน	งานไม่ทำ	รำอีกheim
มั่งมีแล้ว	มีดินงอ	ไม่ต่อเดิม
ไม่มีเพิ่ม	มีแต่ลด	ค่อยหมดไป
จำไว้นะ	เจ้าทั้งสอง	ต้องขยัน
ทุนทรัพย์	จึงจะปัน	เป็นก้อนใหญ่
ถึงลูกหลาน	มรดก	ตกทอดไกล
สกุลไทย	จึงจะคง	ยิ่งยงนาน.”

จบนิทานร้อยบรรทัด เรื่องที่ ๕

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการได้จัดทำหนังสือนิตานรียบรทต เล่ม ๕ เพื่อใช้เป็นแบบเรียนวิชาภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษา เรื่อง “ตระกูลไทยที่คงไทย” ขึ้น กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาแล้ว อนุญาตให้ใช้ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๐๖

Handwritten signature of Anan Pongthorn in black ink.

(นายอภัย จันทวิมล)

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

หนังสือนิตานรียบรทต เล่ม ๕ เรื่อง “ตระกูลไทยที่คงไทย” นี้ กรมวิชาการได้มอบหมายให้หลวงสำเร็จวรรณกิจ เรียบเรียงขึ้น เพื่อใช้เป็นหนังสือแบบเรียนวิชาภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษา ๖

กรมวิชาการ

ถ้าต้นสามก๊กี่ จะสิ้นชาติ ศาสน์ กษัตริย์ แล้วเผ่าไทยจะขึ้นหยัดอยู่
ได้อย่างไรกัน

๖๘๘: ๒๒-๒๓

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ไตรภพสาธิตพิมพ์

เลขที่ ๖๖๖ ถนนสุขุมวิท กรุงเทพมหานคร

๑๐ มกราคม ๒๕๒๓

พิมพ์ครั้งที่ ๑๖ พ.ศ. ๒๕๒๓

เลขที่

